

SKIENS- OG OMEGNS
SJØMANNNSFORENING

GJENNEM

1883 50 ÅR 1933

VED

JOSEPH BRUNSVIG

SKIEN
CHR. M. PEDERSENS TRYKKERI
1933

*Tilrettelagt for internet
og Adobe PDF:
Ulf Kittelsen*

INNHold

Innholdsregister - <i>Side 3 og 4</i>	s. 3
Forord.....	s. 5
Ny logo Skien Sjømandsforening.....	s. 6
Innledning - <i>Side 7 og 8</i>	s. 7
Foreningens stiftelse.....	s. 9
Kort oversikt gjennom 50 år.....	s. 10
Foreningens første styre.....	s. 11
Kort oversikt gjennom 50 år	
Kort oversikt gjennom 50 år - <i>Side 12 til 24</i>	s. 12
Foreningens nuværende styre.....	s. 25
De men som har båret foreningen oppe	
De men som har båret foreningen oppe.....	s. 26
Virksomme medlemmer.....	s. 27
Virksomme medlemmer / Foreningens formenn.....	s. 28
Fellesforeningens landmøte 1917	
Landsmøtet i 1917 - <i>Side 29 til 31</i>	s. 29
Byggefondet « <i>Angaaende de Finansielle</i> ».....	s. 32
Landsmøtet i 1917 « <i>Spionsangen</i> ».....	s. 33
Skien's Understøttelseskasse for sjøfolk	
Understøttelseskassen.....	s. 34
Redningssaken	
Redningsselskapet - <i>Side 35 og 36</i>	s. 35

Minebørsen	
Minebørsen til - <i>Side 37 og 38</i>	s. 37
Avsløringen av Minebørsen 17. mai 1920.....	s. 39
Minebørsen til - <i>Side 40 og 41</i>	s. 40
Byggefondet	
Byggefondet - <i>Side 42 til 44</i>	s. 42
Foreningens lokaler	
Foreningens lokaler - <i>Side 45 til 47</i>	s. 45
Billedgalleri	
Billedgalleri - <i>Side 48 til 55</i>	s. 48
Æresmedlemmer	
Ærdsmedlemmer - <i>Side 56 til 58</i>	s. 56
Skien's Havnegrenser	
Skien's havnegrenser.....	s. 59
Jubileer og festligheter	
Jubileer og festligheter - <i>Side 60 til 62</i>	s. 60
Foreningens fane	
Foreningens fane - <i>Side 63 til 64</i>	s. 63
Medlemsfortegnelse	
Medlemsfortegnelse.....	s. 65
Love	
Vedtekter - <i>Side 66 til 68</i>	s. 65

Forord.

Nærværende beretning unt Skien,-- og Omegns Sjumannsforenings virke gjennom 50 år må ikke betraktes sone et kildeskript. Det var på forhånd bare stilt en begrenset plass til disposisjon, og mange ting som nok burde være tatt med eller fått en bredere omtale, har jeg enten måttet sløife eller sterkt begrense omtalen. På samme måte har jeg måttet forholde mig med hensyn til data og tall. Jeg håper imidlertid at skriftet vil være tilstrekkelig til å gi interesserte et innblikk i foreningens virke gjennom årene.

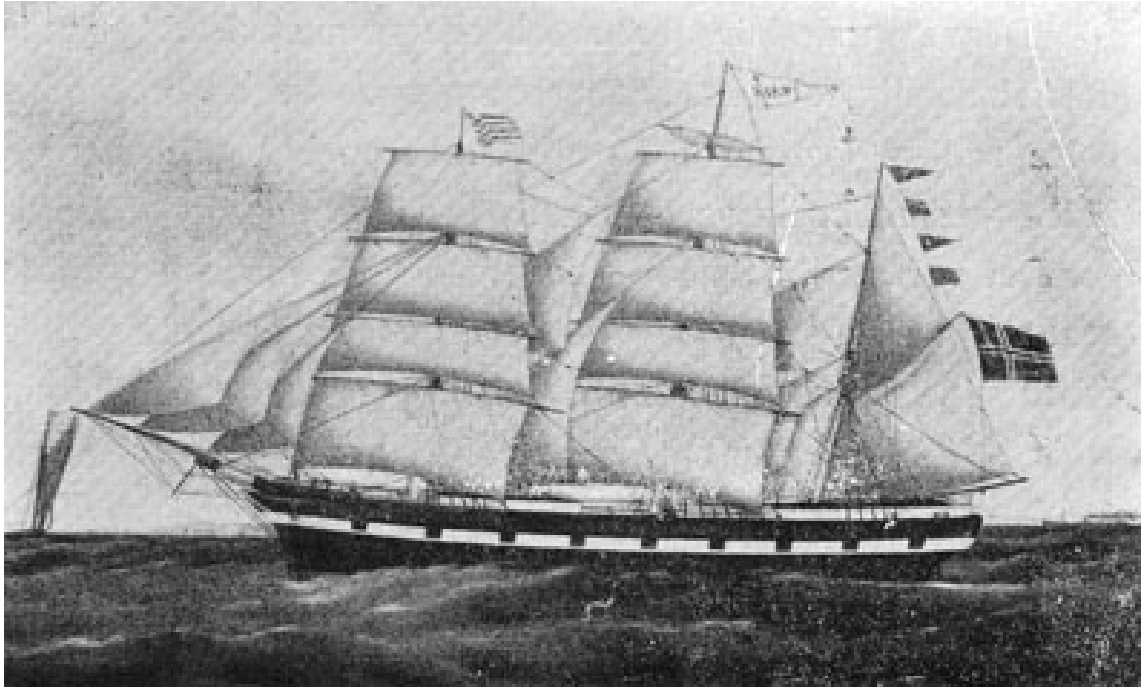
Som kilder er vesentlig benyttet protokollene som har vært greit fort, men dog ikke alltid gir så uttømmende opplysninger som ønskelig kunde være. Den generelle oversikt er for en del bygget på en beretning som kand. fil. Egil Smitt Christensen for noen år siden utarbeidet.

En del av stoffet er også bygget på innhentede opplysninger blandt foreningens medlemmer, og særlig har jeg hatt utbytte av havnefoged O. P. Christoffersens kjennskap til foreningen eller dens medlemmer gjennom årene.

Skien i februar 1933.

Joseph Brunsvig.

„Vor ære og vor magt har hvite seil os bragt.“

Bjørnson.

Innledning.

Den første sjømannsforening man kjenner til i Skiensfjorden var «Langesundsfjordens Sjømandsforening». Denne forening hadde sitt sete i Porsgrunn og hadde medlemmer fra alle byer og bygder ved Skiensfjorden. Foreningen må ha vært stiftet omkring 1840. I 1847 kom det imidlertid til et brudd innen foreningen, og da brøt medlemmene fra Porsgrunn ut og stiftet «Porsgrunds og Omegns Sjømandsforening». I sin bok om sistnevnte forenings 75 års jubileum skriver overlærer Vemmestad:

«Man får inntrykk av at striden grunner sig på et konkurranseforhold mellem Skien og Porsgrunn».

Innledning.

Denne formodning er nok ikke ugrunnet. I 1840-årene dukket nemlig for første gang op planen om en broforbindelse mellem Østre- og Vestre Porsgrunn, og denne plan fikk - som rimelig var - ingen velvillig mottagelse i Skien. Det var særlig Skiens skippere og skibsfartsinteresserte som var mot planen, som de med god grunn hevdet vilde bli til gêne for skibsfarten på Skien. Det blev ført en hissig feide i Skiensavisene om denne sak, og at striden også har forplantet sig innen den felles sjømannsforening er ikke alene trolig, men temmelig sikkert. Vemmestad siterer av foreningens protokoll et utdrag som synes vise at det har vært så:

«den haanlige Maade, hvorpaa en høflig Indbydelse fra dette Sted er modtagen deels i Bratsberg Amtstidende, deels ogsaa ved hadske Sammenkomster og Selskaber».

I Porsgrunds og Omegns Sjømandsforenings lover blev det uttrykkelig presisert at intet medlem samtidig kunde være medlem av Langesundsfjordens Sjømandsforening. Der hadde pågått også en rent indre strid med hensyn til reglene for valg av styre. Langesundsfjordens Sjømandsforening fikk efter skismaet sitt sete i Skien, men allerede i 1848 anmoder den om å bli optatt i Porsgrundsforeningen. Andragendet blir imidlertid avslått, men da det i 1851 kommer frem på nytt, da svarer Porsgrunnsforeningen:

«Selskabet mottager med Glæde Directionens Tilbud, og seer nu et længe næret ønske opfyldt. Til den Ende tillader man sig at indbyde efter den ærede Directions Opfordring til Fælleds Møde næstkommene Lørdag den 8de Februar kl. 3 Eftermiddag i Hr. Wagners (jaard)».

Foreningens stiftelse.

Fra nu av og utover gjennom arene hører man intet om nogen sjømannsforening i Skien, før «Skiens og Omegns Sjømandsforening» blev stiftet 15. februar 1883, og det er denne forenings 50-årige historie vi herefter kommer til å behandle.

Foreningens stiftelse.

Om foreningens stiftelse heter det i den første protokoll:

«Aar 1883, den 15de Februar, samledes undertegnede efter Indbydelse av D'Herrer A. M. Sørbø, C. Cock, Chr. Winsnes, H. Münster for at danne en Sjømandsforening for Skien og Omegn.

Til Dirigent valgtes H. E. Münster, der oplæstes et af en forberedende Comite utarbeidet Udkast til Love. Disse vedtoges med nogen smaa Endringer enstemmig og blev vedlagt Protokollen. Følgende Herrer indtegnedes som Medlemmer af Foreningen.

J. S. Engebretsen, O. Evensen, Johan J. Isaksen, J. Jørgensen, Ole O. Røsland, Johan Dahl, A. M. Sørbø, L. Thomsen, Carl Pettersen, O. Tobiassen, Olaf A. Larsen, Ole Petter Abrahamsen, Johan Christoffersen, O. Isaksen, H. P. Holm, H. S. Paus, S. Andresen, G. Meyer Sørensen, Claus Hansen, C. Engebretsen, I. Hansen, Jacob Salvesen, Marcus Dahl, Chr. Winsnes, Otto Riis, J. Ericksen, Herman Ludvigsen, C. Cock, Nils P. Høyer, H. E. Münster, M. D. Melsom, Ole H. Holta, Johan Schaaning, Ths. Offenbergh, I. H. Beck, P. Holm, Chr. Andreassen, A. Halvorsen, Chr. Folkmann, W. Bollmann, H. Christoffersen, Martinius C. Marum, S. Andreas Olsen og overrettssakfører Vauvert».

Kort oversikt gjennom 50 år.

Man besluttet å holde generalforsamling til valg av direksjon med videre og valgt blev:

H. E. Münster, Chr. Winsnes, havnefoged Ludvigsen, C. Cock og Nils P. Hdyer, som altså blev foreningens første styre. Suppleanter blev: O. Evensen, Carl Engehrcthsen og Otto Riis. Til revisorer valgtes: O. O. Røsland og I. S. Engebretsen og til kasserer kjøbmann Johan Ericksen.

To dager senere holdt direksjonen møte og valgte Münster til formann og Nils P. Høyer til viceformann.

Kort oversikt gjennom 50 år.

Foreningens første møter blev holdt i frøken Tobiassens lokaler i «Høiergaarden» som lå omtrent hvor Augustin-gården nu ligger. Den hadde ved stiftelsen 44 medlemmer, av disse er nu kaptein O. P. Abrahamsen den eneste gjenlevende. I 1884 kom det nokså mange nye medlemmer inn i foreningen, og blandt (lisse var kaptein F. Landgraff og Jonas D. Johnsen som begge ennå er i live. Samme år blev også styrmann G. Haraldsen, som gjorde sig så berømt under briggen «Gustavas» forlis ved Stråholmen i 1912, innvotert som medlem av foreningen.

Medlemsantallet var første år 44 og har variert sterkt. En tid var det helt nede i 30; men har i de senere år holdt sig jevnt og er nu ved 50 års jubileet 76.

Den årlige kontingent var kr. 3,- Den blev i 1886 nedsatt til kr. 2,- var en tid kr. 2.50, fra 1917 kr. 5,- og er i de senere år øket til kr. 7,00, hvorav 1 krone går til foreningens fanefond.

Foreningens første styre:

*Konsul
Nils P. Høyer*

*Havnefoged
Herman Ludvigsen*

*Skibsmegler
H. Münster*

*Skibsmegler
Chr. Winsnes*

*Kaptein
C. Cock*

Kort oversikt gjennom 50 år.

Foreningens lover og reglementer er vistnok efter mønster fra Porsgrunns og Omegns sjomandsforenings. Med ubetydelige forandringer blev de gjenoptrykt i 1922 og gjelder ennu.

Der har gjennemsnittlig vært holdt en 8-10 medlemsmoter om året og minst likeså mange direksjonsmilter. Fra

Kaptein Jonas D. Johnson kom inn i foreningen i 1884. Han har vært medlem uavbrutt hele tiden siden og innehatt forskjellige tillitshverv, han har blandt annet vært med i styret og medlem av en del komiteer.

I de senere ar har han deltatt mindre aktivt, men han var dog til stede på foreningens 50. generalforsamling.

1888 bestemtes faste rudler hver 14de dag. Til den sirlige generalforsamling har der gjerne vært spiseaften efterpå.

Det bor nevnes at der kanskje har vært en tidligere forening i Skien. Nogen forhandlingsprotokoll finnes ikke, men derimot en kassa- og gavebok for Skiens understøttelseskasse for trengende sjomenn, opprettet i 1866. Det tor være at denne kun har viet sitt arbeide til dette ene veldedige formål og ikke beskjeftiget sig med andre saker av betydning tor sjómannsstanden.

Det var i nedgangstider foreningen blev stiftet, og vi ser flere ganger klager over de lave fraktsatser på mindre avstand. Der foreslåes et større urote sammenkalt for å

Kort oversikt gjennom 50 år.

bedre trelastfraktene. De mange og store utgifter skibsfarten har understrekes stadisz. Således er der i de første ti år for slag til ophevelse av de laste- og fyravgifter, som kun er en direkte inntekt for staten. Man klage: også over den høie

Kaptein G. T h o m m e s e n blev medlem i 1887 og har siden vært medlem. Han farte i de første år av sitt medlemskap til sjøs med seilskuter og fikk ikke anledning til a delta så meget i foreningslivet. Senere har han fart i kystfart mellem Oslo og Skien, men har nu lagt op. Efter han begynte å fare hjempå har han ofte deltatt i foreningens møter.

assurance, som utvilsomt skyldes de haie Veritas-takster. «Å tape et skib på sjøen er som å spille i lotteriet og farlig fristende for den slappe moral», heter det. Endelig protesteres iler mot den meningsløse likning i disse tider konjunktorene er så slette og foreslåes at man får en rimeligere trelasttoll.

Av viktigere saker foreningen straks tok op til behandling var gjennomarbeidelse av sjøfartsloven og en innstilling om spare- og understøttelsesforening for sjømenn, oversendt fra Kristiania sjømandsforening. Man var imot en tvungen sparekasse for skipperne, styrmenn og disses enker. Hos de underordnede klasser trodde man nemlig ikke en sådan tvsugen innretning vilde finne anklang. Denne meget viktige sak har også flere ganger senere vært fremlagt,

Kort oversikt gjennom 50 år.

men står stadig i stampe særlig på grunn av vanskelighetene med å skaffe et grunnfond.

Da ny mønstringslov og lov om navigasjonseksamen for første gang blev behandlet, var man imot en økning av fagene, noe som bare kan hindre utvilsomt dyktige venn i å føre skib. Det var kanskje fornuftigst at skippereksamen fikk maskinlære, handelslære, meteorologi og muligens sprog.

Kaptein Chr. L. M i k k e l s e n kom inn i foreningen i 1890. Han er den dag idag et av foreningens mest trofaste medlemmer. Han er adskillig over 80 år, men årene tynger ham ikke stort. Under krigen drog han ut som styrmann 68 år gammel! I de senere år har han knapt forsømt et eneste møte i foreningen.

Sammen med Porsgrunds og Haugesunds sjømandsforening arbeidet man for anskaffelse av et redningsdampskib og opprettelsen av redningsstasjoner langs kysten, samt en diket fyrbelysning både sommer og vinter, værtelegrammer i uthavnene, og at skibene selv anskaffet de til navigering fornødne redskaper. Skibskontrollen fant man tilstrekkelig her tillands med de gjennemsiktige forhold; men anbefalte den helt underlagt Norske Veritas. Man kunde heller ikke anbefale noen fast domstol ved havari.

Av andre saker kan nevnes styringsreglene og kommandoordene, sundheitsregler og kosthold ombord, laste

Kort oversikt gjennom 50 år.

linjespørsmålet blev funnet unødvendig i Norge, forandring i losvesenet, og opprettelse av samaritankurser ved navigasjonsskolene. Da fellesforeningen blev opprettet i 1902 meldte Skiens sjømannsforening sig straks inn og har fra den tid kommet med sine uttalelser om de fra foreningen innsendte saker. Skiens sjømannsforening har sendt sin representant til de årlige fellesmøter. I 1917 blev dette holdt i Skien fra 15. til 17. juni hvor 22 delegerte var fremnøtt. (Herom senere).

Skibsreder J. A. L a r s e n var født i Danmark og kom til Norge som annenstyrmann med «Mercurius». Han slo sig ned i Skien som skibsreder og kullgrosserer. Han var foreningens formann 1905-07 og var ellers gjennom flere år foreningen en nyttig mann. Han avgikk ved døden- høsten 1906.

Skjønt eie politiske spørsmål er utenfor foreningens interesseområde, har den ved enkelte leiligheter funnet sig beføiet til å komme teed sin uttalelse.

I 1891 sluttet den sig enstemmig til det innen sjømannsstanden reiste krav på en lovmessig adgang for enhver stemmeberettiget norsk sjømann som i sitt kalls medfør befinner sig ombord i norske skib til derfra å utøve sin stemmerett ved de nasjonale valg.

I 1892 foreligger uttalelse om forandring i konsulatvesenet. Vicekonsulater foreslås inndratt og nye konsulat

Kort oversikt gjennom 50 år.

poster opprettet, hvor norsk skibsfart er tiltatt i de senere år. Eget konsulatvesen kunde komiteen ikke anbefale da det vilde bli dyrere og en felles representasjon vistnok øvet større innflydelse. Fastlønnede konsuler var å foretrekke

Kaptein Chr. Reiersen var foreningens formann i 1914. Han var gjennom flere år aktivt medlem av foreningen og har den største ære av at landsmøtet i Skien i 1917 forløp så vellykket som det gjorde - han hadde vært meget flink til å samle inn penger til bestridelse av utgiftene. Da han sluttet sjøen, slo han sig ned som kjøbmann i Skien. Han døde i 1918.

fremfor ulønnede. Man fant at konsulatgebyrene burde nedsettes, likedan blev uttalelsene i 1902.

1893 referertes en bestemt protest mot det av representanten Løvland bebudede forslag til forandring av vårt over den hele verden kjente handelsflagg. Det er under dette flagg vår handelsflåte har gjort så store fremskritt og synes det at så lenge unionen består, bør unionsmerket være i flagget, hevdet man.

Da flaggloven endelp; var vedtatt bØiet man sig lojalt for dette faktum og besluttet at foreningens unionsmerkede silkeflagg ikke lenger skulde benyttes offentlig.

I 1917 nedla man en kraftig protest mot en foreslått tonnasjeavgift og i 1918 plot den nye rettskrivning, idet man samtidig sendte representanter til det felles protestmøte, som den lokale Riksmålforening holdt i Skien.

Kort oversikt gjennom 50 år.

Angående nordmennenes gamle rettigheter på Grønland sluttet man sig til Porsgrunds sjømandsforenings uttalelse, som gikk ut på å støtte de skritt som var tatt for å hevde de norske interesser.

Det sier sig selv at foreningen har arbeidet for og støttet ethvert foretagende der kunde sikre og fremme skibsfarten på stedet. I årenes løp har den alltid søkt å gjøre sin innflydelse gjeldende her og har sin del av æren for de forbedrede havneforhold og den økede trafikk. I forbindelse hermed bør nevnes en betydelig opmudring av elven så de

Captein C. A. Petersen var foreningens formann fra 1916-18. Etter å ha sluttet sjøen drev han i flere år forretning i Skien. Det var ikke så mange år, han var medlem av foreningen, men han var til gjengjeld meget interessert. Særlig innla han sig fortjeneste ved den måte landsmøtet i 1917 blev avviklet på. Han bodde i de senere år i Oslo og døde der i 1932.

større skibe lett kan få adgang til havnen, nye og økede befestigheter, bedre belysning av farvannet mellom Skien og Langesund, efter utarbeidet forslag av havnedirektør Roll og havnefoged Ludvigsen, opslag av vind- og værtelegramnier, lov om mindre passasjerbåters fører skal ha styrmannspatent, forandring av Langesundsfyret til blinkfyrt og tåkelur på Langptangen med videre.

Da Porsgrunn i .80 årene omgikkes med planer om å

Kort oversikt gjennom 50 år.

bygge en bro over elven, så Skien deri, en fare for sin skibsfart, og det viser sig at foreningen også har protestert på det bestemteste. Man finner de derved opståtte hindringer og farer så store for skibsfarten op elven at de umulig kan opveies av de fordele Porsgrunn får.

Forslag til utvidet havne- og tollområde blev sterkt anbefalt av foreningen efter flere henstillinger fra Norsk Hydro om å få bedre forhold.

I 1914 søkte man å samle materiell til utstillingens skibsfartsavdeling. Konsul Hans Fløyer valgtes til å ta sig av saken.

Disponent Leif G r u n g var formann fra 1923-27. Han tok formannshvervet meget alvorlig og var især iherdig for å skaffe nye medlemmer til foreningen. Under hans formannstid nådde medlemstallet også op i over 100. Han drev skibsrederi i Skien under krigen, var senere disponent for D.S aksjeselskapet Skien, men flyttet så til Oslo hvor han døde i 1929.

Samme år begynte jo verdenskrigen med de for sjømannsstanden så gode, men farefulle tider. Foreningen besluttet i denne tid å nedsette en komite til å sørge for bidrag til familieforsørgere som blev innkalt til nøytralitetsvakt. Der vedtokes en protest mot transattest for å få bidrag.

I 1919 vedtokes en henstilling til S. F. F. om å fremsende

Kort oversikt gjennom 50 år.

bestemte krav på erstatning for all skade på liv, helbred og effekter som er påført norske sjøfolk ved tyskernes barbariske og folkerettsstridige krigsførsel med undervannsbåter.

Foranstående har vesentlig lært et utdrag av en beretning som kand. filol. Egil Smitt Christensen utarbeidet for «Den Norske Skipsfarts Historie». Det er for det meste foreningens første 40 år den omhandler, og vi skal nu se litt nærmere på foreningens virke i

de siste 10 år

I 1923 avgav man uttalelse om lovfestet ferie for sjøfolk. Forslaget blev støttet forutsatt at lignende bestemmelser blev fastsatt for arbeidere iland. Man uttalte sig for revisjon av bestemmelsene om sjøfolks farvesans, doktor Abel holdt et foredrag om ennet. Man søkte Rederforbundet om bidrag til et sjømannshjem, avgav uttalelse om radiotjenesten ombord, understøttelse for sjømannsenker med videre.

Av kvinneforeningen «Sjøglimt», hvis formann var fru Marie Iversen, fikk Minebøssen overrakt kr. 27,75.

1924

Ved årsmøtet hadde foreningen 100 medlemmer.

Havnefoged Christoffersen deltar i Oslo i et møte til revisjon av Fellesforeningens lover.

Man uttaler sig mot lovforslaget om 2-lossystem, anbefaler pensjon for enker efter krigsforliste sjøfolk:

«Her burde det være en god anledning for Regjering og Storting til at vise sjømændene en værdig paaskjønnelse for deres opofrelse under verdenskrigen».

Kort oversikt gjennom 50 år.

Der avgis uttalelse om mønstringsloven, som har vært behandlet av en komite bestående av: Havnefoged Christoffersen, los Joh. Gustavsen og kapt. Isak Johnsen. Man søker Backa og Vauverts Fond om bidrag til det påtenkte sjømannshjem, uttaler sig om styringsplakaten, støtter fyrdirektørens forslag om fyrbelysningen og støtter Porsgrunds- og Omegns Sjømandsforenings forslag om 2 overrettfyrr ved Figgeskjær.

1925.

Foreningen spekulerer, efter forslag av disponent Grung, i Pengelotteriet, men det innkjøpte lodd kommer ikke ut med gevinst. 379 kroner innsamles i ekstrakontingent, anbefaler lanterneføring for småfartøier, styrereglene anbefales inntatt i skolebøkene, uttaler en harmfylt protest mot Scharf fenberr,s forslag om pliktmessig avhold ombord:

«Det er med harme og indignation at man er nødt til at behandle en sådan sak».

Man overveier å kjøpe «Cafe Centrals» gård, man anbefaler gjenoptagelse av Fellesforeningens medlemsblad som foreslåes kalt «Skibsfart», anbefaler at sjpmenn blir foretrukne til passende, offentlige stillinger iland, uttaler at Krigsforsikringens overskudd blir bevart til fordel for sjømannsstanden og ønsker forbedring av sjømannsforsikringen.

1926.

Man gjør henstilling om at Skibsfondets 17,5 millioner blir avsatt til beste for sjømannsstanden, avgir uttalelse om

Kort oversikt gjennom 50 år.

ekspedisjonstiden ved Skiens Tollbod og uttaler sig for rakettapparater ombord.

1927.

Ved årsmøtet er medlemsantallet 108.

Man uttaler sig mot alarmklokker ombord, uttaler sig; for at sjømennenes skatt skal være 10 %, anbefaler redningskanon ombord i stedet tor rakettapparat, slutter sig til Fassunis forslag om skipperborgeres erhvervelse av handelsbrev, foreningen får tillatelse til å henge op bilder i Festiviten, uttaler sig for forandring av rorkommandoen og protesterer på det skarpeste mot Oslo ligningsnevnds iorslag om å skattlegge sjømannsfondene.

1928.

Foreningen deltar i borgertoget i anledning Ibsenjubileet, uttaler at tanken one sparekasser for sjømenn er god, men lar sig ikke gjennomføre og anbefaler tåkesignal ved Torsberg, tar initiativet til og arrangerer sammen med Odd en minnefest for Roald Amundsen i Odds Turnhall 14. desember, redaktør Domaas, Oslo holdt et minneforedrag.

1929.

Kontingenten blir fastsatt til kr. 7,00, hvorav kr. 1,00 går til et flaggfond, uttaler at skoleelever i kystbyene i størst mulig grad bør undervises i styringsregler, man anbefaler med 13 mot 5 stemmer at Skiens Sparebank får akkord, foreningens samlede innskudd i banken utgjør kr. 27.976,93, uttaler at hvalbåtskipperne skal være navigatører.

Kort oversikt gjennom 50 år.

1930.

Kapt. H. G. Hansen velges til å møte i skiftesamlingen i Skiens Sparebanks bo, vedtar å benytte første dividende til grunnfond for Skiens Nye Sparebank, Kongefamilien gratuleres med 25 års jubileet. Kapt. H. C. Knudsen foreslår fyrlykten i Gråten torsterket.

Medlemstallet er 73.

1931.

Damer deltar for første gang i foreningens historie i testen etter årsmøtet, billedgalleriet assureres for 2000 kroner, man uttaler sig for sjøfolks verneplikt, rullefyringen i mønstringskontorene med videre, forslaget om pliktmessig avhold ombord dukker igjen op, og man tar på nytt skarp avstand fra det:

«Norske skibsoffiserer, både på laste- og passasjerskib, de er både i sitt jevne, daglige virke så vel som i farefulle øsebliske alltid på høide med det som situasjonen krever.

Og det vilde være en dårlig lønn fra lovgivningsmaktens side å sette dem i klasse med mindreværdige mennesker - og det nettop de folk som i følge sine ansvarsfulle stillinger har krav på vår største aktelse og respekt.

Tvang og mistillit skaper dårlige mennesker. Frihed og tillit forbedrer dem».

Man anbefaler nedleggelsen av Skiens Børs, som man også søker om 3000 kroner i anledning 50 års jubileet.

1932.

Der blir nedsatt en komite i anledning 50 års jubileet, man anbefaler nedleggelse av de optiske signalstasjoner på Obresta! og Oksø, men er for bibehold av Færder, der

Kort oversikt gjennom 50 år.

tegnes 900 kroner i grunnfondsbevis i Skiens Nye Sparebank og 2 aksjer a 500 kroner i aksjeselskapet til innkjpp av gård til samme bank, vedtar å utgi et jubileumsskrift, utligner en ekstrakontingent på 5 kroner med anledning til å gi mere, Børskomiteen nekter ansøkte bidrag, da den mener ikke å ha fullmakt til å gi det.

Man arrangerer en «Grønlandskveld» i Odds Turnhall med foredrag av fylkesskogmester Midttun om Norges historiske, politiske og praktiske rettigheter på Grønland - et meget vellykket møte.

Foreningens 50de generalforsamling blev holdt i foreningens lokaler i Festiviteten 3. februar 1933. 34 medlemmer var møtt frem, deriblandt kapt. C. P. Abrahamsen, som blev utnevnt til æresmedlem og fikk 3x3 hurra atpå. Han var tross sine 86 år «som en ungdom frisk» - og kjekk.

De to æresmedlemmer kaptein Thoresen og kaptein Landgraff var også til stede.

Møtet blev ledet av formannen, skibsreder H. Folkestad.

Årsberetning og regnskap blev godkjent uten bemerkninger.

Regnskapet viste en beholdning på kr. 949,10, hvorav kr. 305,84 er sperret innskudd i Skiens Sparebank.

Flaggfondet viste en beholdning på kr. 345,93.

Kontingenten kr. 6,00 pluss kr. 1,00 til flaggfondet blev bibeholdt.

Det blev gjenvalg over hele linjen, og foreningens styre blir i jubileumsåret:

Formann, skibsreder H. Folkestad, viceformann, kapt.

Kort oversikt gjennom 50 år.

H. G. Hansen og vrige styremedlemmer: Havnefoged O. P. Christoffersen, los Isak Helgesen og los Joh. Gustavsen.

Varamenn: Los Adolf Svendsen og kapt. Andreas Jan.

Kasserer: Kontorchef Sverre Johnsen. Revisorer: Kaptein Landgraff og kontorchef Gerh. Naur.

Delegerte til fellesmøtet: H. Folkestad med H. G. Hansen som varamann.

Under møtet blev foreningen av kjøbmann Nils Andersen, Bøle, overrakt et hellodd i Det Norske Pengeotteri.

Havnefoged Christoffersen kunde meddele at foreningen av postfullmektig Sigge Johannessen hadde mottatt som gave 1 stort fat og 6 tallerkener av hjulbåten «Trafiks» service.

Da det var Porsgrund- og Omegns Sjømandsforening som tok initiativet til Trafik-selskapet, besluttet man enstemmig å forære denne forening 3 tallerkener.

Efter generalforsamlingen holdt den nedsatte festkomite møte sammen med formannen og varaformannen for nærmere å trekke op linjene for jubileumsfesten.

Festkomitens medlemmer er: Havnefoged Christoffern (formann) ekspeditør Bjarne H. Rancher, og redaktør Joseph Brugsvig.

Festen holdes i Festivtetten lørdag 18. februar kl. 7, og her slutter vi da den generelle oversikt over Skiens- og Omegns Sjømannsforenings 50-årige virke.

Foreningens nuværende styre:

Los Isak Helgesen

Skibsreder H. Folkestad

Kapt. H. G. Hansen

Havnefoged O. P. Christoffersen

Los Joh. Gustavsén

De menn som har båret foreningen oppe.

Vi finner det på sin plass å ofre et lite kapittel på de menn som har vært med om å holde foreningen oppe og som ikke på annen måte er blitt omtalt.

Skibsmegler H. E. Münster stod som foreningens formann fra stiftelsen til sin død 22 -11 - 1888. Han var født i Dybvaag i 1842, kom til Skien og nedsatte sig der som skibsmegler i 1874 efterat han i flere år hadde fart til sjøs som skipper. Han var medlem av Skiens havnekommissjon, Skiens Skytterforening og Skiens Sportsforening med videre. Han var i det hele et meget virksomt menneske som hadde stor betydning for foreningens trivsel i de grunnleggende første 5 år.

Hans hustru, enkefru Hilda Münster, lever fremdeles i Oslo.

Konsul Nils P. Høyer stod som foreningens viceformann i de første 5 år og blev efter Münsters død valgt til formann, et hverv han innehadde i hele 17 år. Han blev dertil stående i styret ytterligere i 8 år, så han ved sin død i 1913 hadde sittet i styret uavbrutt i 30 år.

Han viste en sjelden interesse, man kan vel næsten bruke uttrykket kjærlighet til foreningen. Foreningen oplevet noen vanskelige år omkring århundreskiftet, og det var næsten Høyer alene som holdt den sammen. Det var mange ganger svært dårlig fremmøte, men Hgyer var der - det kan se ut som han i blandt har holdt møte helt alene.

Virksomme medlemmer.

Konsul Nils P. Høyer var født i Larvik, men kom allerede i 2-årsalderen til Skien. Han drev en utstrakt rederivirksomhet, en næringsgren han hadde utdannet sig for i utlandet. Han disponerte op til 15-20 seilskuter på en gang

Han døde 1913, og den 13. februar samme år har han for siste gang satt sitt kjente og sirlige navnetrekk i protokollen -- intet annet navnetrekk har forekommet der så ofte som hans.

Skibsmegler Chr. Winsnes satt i foreningens styre fra stiftelsen til 1907. Han var i mange år viceformann og i noen år også foreningens kasserer og medlem av flere komiteer.

Winsnes var født i Ulensvang i Hardanger. Han førte skiber for Chrf. Paus i Skien. Han førte i noen år emigrantskipet «Franklin», likeledes «Kong Oscar II» som han også var reder for. Etter å ha begitt sjøen, nedsatte han sig som Skibsmegler i Skien.

Han døde i 1909. Hans navn er stadig å se i protokollen fra 1883 og til 1909. Han skrev sitt navn i protokollen for siste gang 1. februar 1909.

Havnefoged Herman Ludvigsen var medlem av styret fra stiftelsen og til sin død i 1894. Han har vært et meget virksomt medlem av foreningen, er blandt annet blitt benyttet i flere faglige komiteer, inntil han i 1892 begynte å bli sykkelig - fra da forsvinner hans navn i protokollene.

Kaptein Cock savnes nærmere opplysninger om, men han var et aktivt medlem av foreningen og styremedlem fra 1883 til 1888, da han gikk ut av det.

Et annet meget aktivt medlem var kaptein, senere kjøbmann i Skien, Otto Riis. Han var i en lang årrekke

Virksomme medlemmer.

foreningens kasserer og hadde også mange andre tillitskverv, således medlem av styret. Hans navn går stadig igjen i protokollene og forekommer siste gang 6. mai 1907.

Kaptein Johan Christoffersen, far av nuværende havnetoged Christoffersen, var også med og stiftet foreningen, tok gjennom mange år virksomt del i foreningens arbeid og var i flere år medlem av styret.

Han førte skuter for Nils P. Høyer & Sønn og blev borte på sjøen. Om våren 1899 gikk han ut fra Glasgow med «Jumpa», og reisen skulde gå til Montevideo, men man hørte aldri mer fra «Jumpa» og dens mannskap. Han har siste gang satt sitt navn i protokollen 28. januar 1898.

Av andre som har fortjent ikke å bli glemt ved 50-års jubileet kan nevnes de to havnefogder O. Olsen og J. Jørgensen, direktør O. H. Holta og kaptein Hildus Jebsen. Sistnevnte var flere år kasserer og fanebærer. Dykkerchef B. H. Schrøder var også i mange år et trofast medlem av foreningen og satte ved sin friskhet og egenart preg på møtene. Disse er alle nu døde.

Det kunde også være mange fortjente medlemmer å nevne fra de senere år, men de er dels blitt nevnt på annen måte, dels står de ennu midt oppe i arbeidet og vil bli nevnt ved foreningens neste milepel.

Foreningens formenn

har vært:

Skibsmegler H. E. Münster	1883 - 1888
Konsul Nils P. Hpyer	1888 - 1905
Skibsreder j. A. Larsen	1905 - 1907
Konsul Nils F. Bye	1907 - 1913
Njøbmann Chr. Reiersen	1913 - 1914
Konsul Nils F. Bye	1914 - 1916

Landsmøtet i 1917.

Kaptein C. A. Petersen	1916 - 1918
Havnefoged O. P. Christoffersen	1918 - 1920
Kaptein H. G. Hansen	1920 - 1923
Disponent Leif Grung	1923 - 1927
Havnefoged O. P. Christoffersen	1927 - 1932
Skipsreder H. Folkestad	1932 -

Fellesforeningens landsmøte 1917.

Det største arrangement foreningen har påtatt sig, var Sjømannsforeningenes fellesmøte i Skien i 1917. Etter forslag av formannen, konsul Bye, gjorde årsmøtet 31. januar 1916 følgende vedtak:

«Generalforsamlingen gir foreningens representant ved Fellesforeningens landsmøte i Haugesund til sommeren fullmakt til at innby til at avholde landsmødet Sommeren 1917 i Skien».

Som delegert til landsmøtet blev valgt konsul Bye med kjøbmann Reiersen som suppleant.

På et senere møte vedtok styret å la lister sirkulere for tegning av bidrag til utgiftene ved landsmøtet i Skien. Dette kunde nok også trenges, da foreningen selv bare disponerte litt over 300 kroner.

Den 7. mai blev det vedtatt at landsmøtet skulde holdes 15. og 16. juni 1917. Som delegert blev valgt kjøbmann Chr. Reiersen med disponent P. Holm som suppleant. Til festkomite blev valgt:

Konsul H. H. Holta, grosserer Ejnar Stensrud, direktør Emil Ankert, disponent A. Ustemd, konsul Harald Hansen og skipsreder H. Haraldsen.

Landsmøtet i 1917.

Landsmøtet, som blev holdt i jurysalen, blev åpnet av Skiens- og Omegns Sjømannsforenings formann, kaptein C. A. Petersen, som tillike var medlem av landsstyret.

Nedenfor gjengis et lite utdrag av hvad protokollen forteller om landsmøtet. «Efterat de Delegerede, havde indtaget sine Pladse ønsket Formanden i Skiens Sjømandsforening, C. A. Petersen, Forsamlingen velkommen. Mindet om at Skien ikke egentlig var nogen større Sjøfartsby, idet de i byen tilliggende Fossefald betinger en anden vigtig Næringsvei, nemlig Industri. Flere yngre Herrer har dog taget Arbeidet op for at bringe Tonnage til Stedet, hvilket lover godt for Fremtiden. Dagen er for Skiens S. F. en Mærkedag, og er det en Glæde at se saa mange for Sjøfarten interesserte Herrer til stede hos os.

Foreslog direktør With til Mødets Dirigent, hvilket vedtoges med Akklamation. Dirigenten takket for Indbydelsen til Skien og for at de Delegerede fik nyde godt af Skiens S. F.s Gæstfrihed saavel i Byen som i dens vakre Omegn.

Taleren mindet derefter om det paa begivenheder - særlig for vor Sjømandsstand - saa rige aar som er gaaet siden vi sidst var sammen i Haugesund. Takket være vore kjække Sjøfolk har Sjøfarten indtat en dominerende Plads. Skjønt N ø i t r a l e har vi vært behandlet som om vi var K r i g s f ø r e n d e. Imidlertid har vi sluppet at komme med i Hvirvlen enda. Og vi har tjent Penge. Men der er ogsaa gaaet mange unge Liv bort. Vi gamle Sjøfolk er i Slægt med dem, og jeg bere mine Herrer mindes dem.

Den sidste Del av Talen paahørtes staaende.

Foreslog derefter Capt. C. A. Petersen valgt til Vicedirigent. Dette vedtoges enstemmig».

Der blev så sendt telegram til H. M. Kongen, til Cornmandør Lundh, til skibsreder A. Meling, Haugesund og til konsul N. F. Bye, Oslo, som feiret sitt selvbryllup den dag.

Man gikk så over til møtets forhandlinger som er utførlig referert i protokollen, men som vi ikke kan komme inn på her. Det får være nok å si at der blev fattet fleire

Landsmøtet i 1917.

viktige beslutninger av betydning for skibsfarten og sjømannsstanden.

Der blev første dag gitt lunsj for de delegerte i Grand Hotell.

Da forhandlingene var avsluttet lørdag, besøkte deltagerne Brekke Museum. Om kvelden var det festmiddag i Grand Hotell, hvortil foruten møtet deltakere også var innbudt Skiens ordfører og magistrat, konsul Stossland og borgermester Christophersen, formann i Skiens Kjøbmannsforening, disponent Bordrud, formann i Skiens Håndverkerforening, farver Th. Dahl, representanter for pressen med flere - i alt ca. 70 personer.

Etter at formannen i Skiens- og Omegns Sjømannsforening hadde utbragt den tradisjonelle skål for Kongen, holdt borgermester Christophersen festtalen med en tale for sjømannsstanden. Direktør With svarte med en tale for Skiens by, og ordfører Stonsland svarte med en skål for fedrelandet.

«Senere veksledes med taler, og det hyggelige Samvær fortrattes til langt inn i den lyse junimorgen», forteller protokollen.

Der innløp under møtet og festen en rekke telegrammer, deriblandt et fra Kongen.

Søndag 17. juni var der utflukt til Vrangfoss med D.s «Henrik Ibsen», som Skien Telemarken Dampskibsselskap hadde vært så elskverdig å stille til disposisjon.

«Årsmøtet i Skien forløp særdeles heldig», sier protokollen.

Der innløp også etterpå flere takkeskrivelser. Vi gjengir nedenfor den takk

Fellesforeningens styre sendte:

«Til

Skiens Sjømandsforening!

På vegne av styret i Sjømannsforeningens Fellesforening har jeg at overbringe en hjertelig Tak for den storartede Gjæstfrihet

Byggefondet.

som blev vist de Delegerede ved Fellesforeningens 13de ordinære Delegeretmøte av Skiens Sjømandsforening.

Dagene i Skien vil sent glemmes, og de som var med, har tatt seg hjem en Række lysende Minder fra Opholdet der.

Christiania, 25. juni 1917.

Ærbødigst
Thorleif Løken,
sekretær.»

Protokollen avsluttes med et lite kapitel

«Angaaende det Finansielle».

Her fortelles der at den samlede utgift ved fellesmøtet beløp sig til kr. 3.734,76. Foreningens «ihærdige Kasserer», kjøbmann Reiersen, hadde på forhånd formådd å samle inn kr. 1.889,25, så der opstod altså i regnskapet et minus på kr. 1.678,00.

«Denne store Sum er imidlertid blitt dekket af Herrerne Grosserer Ejnar S t e n s r u d, Konsul Harald H a n s e n, Skibsreder H. Haraldsen og Disponent Usterud.

Formanden har til hver enkelt af disse Herrer sendt Takkeskrivelse der findes copiert i S. F.s Copibog».

Og så kan C. A. Petersen avslutte protokollen om landsmøtet med følgende lykkelige og tilfredse vendinger:

«Paa denne Maade har Skiens Sjømandsforening, som saadan, ikke havt en eneste øres Udgift på Grund af det avholdte store Møde.

Skien 15-8-17.

C. A. Petersen,
p. t. Formand».

Der var fremmøtt ialt 21 delegerte. Magtves Andersen overvar også forhandlingene.

En av de saker metet behandlet fortjener å bli referert her, fordi den gir et ypperlig bilde av hvilke tider vi var oppe i under krigen. Saken har i protokollen fått tittelen

Landsmøtet i 1917.

«Spionsagen».

Protokollen forteller om den:

Der utspant sig en længere Diskusjon om den uhyggelige Spionsag scm er afsløret i Bergen og vedtoges sluttelig Christiansands S. F.s Resolution der lyder saaledes:

«Sjømandsforeningen udtaler sin dybeste Sorg og Beklagelse over den Skam og Vanære, som er overganet den norske Skibs førerstand og hele den norske Sjømandsstand i Anl. av den Dom som er faldt i Sagen mod norske Sjømænd, anklaget for Med delagtighed i Spioneri og Angivelse for fremmede Magter av norske Skibes Fart over Havet, hvormed norske Sjømænds Liv og norsk Eiendom er sat paa Spil.

Man udtaler sin Harme og Afsky over at norske Sjømænd for ussel Vindings Skyld har ladet sig lede til saadant skjændigt Spioneri».

(Den affære som ovenfor siktes til, var en spionprosess som blev avgjort i Bergen 6. juni 1917. Syv nordmenn, hvoriblandt to skibskapteiner, og tre tyskere blev dømt for å ha gitt tyskerne underretning om norske fartøiers reiser. Spionasjen var organisert av den tyske sydpolsforsker dr. Filchner som fra tidligere var godt kjent i Norge. De norske spioner sendte sine meddelelser gjennom et firma i Gøteborg.

Det var en mengde spioner i Norge på den tid, og en del skibstartsinteresserte herrer i Skien opsatte en premie på 1.000 kroner til den eller dem som kunde avsløre spioner i Skiensdistriktet.

Som et kuriosum kan nevnes at natten før landsinptet tratte sammen i Skien, brente Bergensbåten «Ara» op på Frierfjorden. Den var på vei til Trondhjem med nitrater fra Norsk Hydro. Nitrater er råstoff for sprengstoffindustrien, og lasten skulde foreløbig lagres i Trondhjem for vistnok senere å sendes til Russland.

Det blev senere antatt at branden var påsatt av

Understøttelseskassen.

folk som bodde i Porsgrunn, nemlig et par finner, som arbeidet for tyskerne. De har temmelig sikkert anbragt en tidsinnstilt brandbombe ombord i «Ara», mens båten lå ved Menstad. Meningen var nok at branden først skulde opstå, når båten var i rum sjø.

Ovenstående hører jo ikke med til Skiens- og Omegns Sjømannsforenings historie, men det kan vel ha sin interesse for ettertiden å se hvilke forhold vi levet under i verdens krigens dager).

Landsmøtet blev utførlig referert både i «Fremskridt» og «Varden», og foreningen fikk også av pressen lovord for vellykket arrangement.

Skiens Understøttelseskasse for sjøfolk.

Ovennevnte kasse er en foreningen nær tilknyttet institusjon. Den er opprettet i 1866 og synes i 1890 å være blitt nokså nøie forbundet med foreningen.

Kassen holder alltid sin generalforsamling samtidig med Sjømannsforeningen, og styret velges blandt dens medlemmer.

Kassen har vært til stor velsignelse for gamle eller trengende sjøfolk og deres etterlatte. Der foretas utdeling hver jul, og siste jul blev utdelt 1.125 kroner.

Regnskapet balanserte pr. 1-1-33 med kr. 39.736,40.

Kassen har innestående i Skiens Sparebank kr. 10.865,55. innestående i Skiensfiordens Nye Kreditbank kr. 1.743,57, bidrag til Skiens Nye Sparebanks grunnfond kr. 1.000,00

Redningsselskapet.

og en beholdning av statsobligasjoner på 20.000 og hypotekbankobligasjoner på 5.000 kroner.

Skibsmegler Chr. Paus W i n s n e s blev medlem i 1909. Han blev med det samme han var blitt medlem, valgt inn i styret for Understøttelseskassen og har siden med sjelden interesse arbeidet for og vernet denne institusjon. Man vil annet steds også se at han har nedlagt et ihærdig arbeid for redningssaken.

Styret består av: Skibsmegler Chr. P. Winsnes (formann), los Isak Heltesen, kapt. O. P. Abrahamsen, kapt. J. J. Johnsen, og havneassistent A. Abrahamsen.

Varamenn: Kaptein L. Mikkelsen og los Gustavsen. Revisorer: kapt. Groven og los Svendsen.

Kassererhvervet har gjerne tillagt Skiens Havnefoged, og havnefoged O. P. Christoffersen er og har i mange år vært kasserer.

Skibsmegler Chr. Winsnes har i snart 25 år vært kassens formann og her nedlagt et interessert og betydelig arbeid. Før ham var hans far, skibsmegler Chr. Winsnes, kassens formann i henved en menneskealder

Redningssaken.

Vinteren 1890 mottok foreningen fra doktor Oscar Tybring, den kjente forkjemper for redningssaken i Norge,

Redningsselskapet.

en forespersel om foreningen vilde la ham få anledning til å holde et foredrag om redningssaken i Skien.

Man vedtok å leie et lokale til 2. januar 1891. Det blev videre vedtatt at foreningen skulde bestride utgiftene ved foredraget.

I april samme år nedsatte foreningen en komite til å arbeide videre med redningssaken. Komiteens medlemmer var: Kanaldirektør Borchgrevink, Nils P. Høyér, Nils F. Bye, O. Holta, J. A. Larsen, Otto Riis, havnefoged Ludvigsen, Chr. W. Eberhardt, Anthon Bruun, H. C. Hansen og Chr. Winsnes.

Det var utstilling i Skien i 1891, likesom også «Festiviteten» blev innviet samme år, og komiteen, som hadde fått til opgave å skaffe til veie penger ved forskjellige arrangements, fant det ikke tilrådelig å arrangere noe før efter utstillingen var over. Man mente nemlig- at folks pengepungler vilde bli sterkt nok beskattet allikevel under utstillingen.

Den 14. november 1891 tratte komiteen i aktivitet:

«Man enedes om at søge afholdt nogle Aftenunderholdninger 10. Januar 92 og følgende Dage og besluttede i den Anledning at anmode efternævnte Damer og Herrer at træde sammen for at danne Komite og arrangere det Fornødne:

Fru Høyér, Fru Fretheim, Fru Riis, Fru Jacob Hansen, Fru H. Holta, Fru Jan Backer og Fru Torstenson og Herr Høyér, N. Bye, H. Hielen, Ole Riis, Arkitekt Wagle, som igjen kan supplere sig med andre, som måtte interessere sig for Sagen».

Det var jo en grei måte å ordne det på for komiteen

Minebøssen.

dette - den nedsatte bare en ny komite hvor bare to av den opprinnelige komites medlemmer ble med!

Det har ikke vært mulig å finne noe om hvordan arrangementet forløp.

I 1908 bistår man kaptein O. Rusletvedt med et foredrag i Skien om redningssaken.

Av medlemmer som særlig har tatt sig av redningssaken kan nevnes kapt. O. P. Abrahamsen og skibsmegler Chrf. Paus Winsnes. Sistnevnte har i de senere år arbeidet mest denne sak helt alene.

Minebøssen.

I 1919 utkastet konsul H. H. Holta tanken om en minebøsse i Skien, og på foreningens generalforsamling 31. januar 1920 redegjorde han nærmere for sin plan som straks vant medlemmenes tilslutning. Der blev på møtet nedsatt en arbeidskomite, som efter konsul Holtas forslag kom til å bestå av styrets medlemmer som dengang var kapt. H. G. Hansen (formann), havnefoged O. P. Christoffersen (viceformann), los joh. Gustavsen, kapt. Yngvar Hansen og kapt. F. Landgraff.

I styremøte 5. februar samme år vedtok styret å tilskrive Oslo Sjømannsforening om hvordan den hadde ordnet sig med minebøssen. Det blev videre vedtatt at foreningens formann skulete fungere som bøssens kasserer, og at ved bøssens tømning skulde foruten kassereren et bestyrelsesmedlem være til stede. Senere blev havnefoged Christoffersen valgt til kasserer.

Minebøssen.

I neste styremøte vedtok man at bossen skulde få fdlgende av Vilhelm Krag forfattet innskrift.

«Fordum til sjømandens jammer og død.
nu til tak for han skaffet os brød».

Der blev også vedtatt å anmode byens rederier om bidrag til bøssens opsetning. Kaptein H. G. Hansen fikk senere i opdrag å reise til Horten for å ordne det fornødne med den krigsmine som nu skulde bli «minebøsse». Planen

Konsul H. H. H o l t a har vært medlem av foreningen siden 1887. Hans store forretning og mangfoldige andre gjørenål har gjort at han ikke har fått tid til å delta noe større i foreningens virksomhet. Men det var altså ham som tok initiativet til den nyttige og gavnlige institusjon som Minebøssen er blitt.

gikk først ut på å plasere bossen på Rådhusplassen, men senere bestemte man sig for Mudringen.

Den 17. mai 1920 skulde Minebøssen avsløres. Det hadde nu ikke gått borgertog i Skien på flere år, men Sjønannsforeningen arrangerte i anledning avsløringen et tog gjennom den nedre bydel.

Det var nærmest bare foreningens bestyrelse som deltok i toget, da det gikk; men der sluttet sig en del borgere til underveis. Dette lille tog 17. mai 1920 gav støtet til at

Avsløringen av Minnebøssen 17. mai 1920

Bak fanen ser man fanebæreren Hildus Jebsen, de tre herrer med sløifer bak bøssen er fra venstre ordfører Skjelbred, grosserer Hans Gisholt og havnefoged Chrisstoffersen. Kapt. H. G. Hansen i forgrunnen til høyre.

Minebøssen.

borgertogene, som hadde vært innstilt siden krigsutbruddet i 1914, blev gjenoptatt i Skien.

På plassen foran Minebøssen var det samlet flere hundre mennesker, da byens ordfører, advokat Skjelbred, foretok avsløringen og sluttet med en opfordring om å yde bidrag til bøssen og dens gode formål.

Den 18. mai blev bøssen tømt for første gang, og til stede ved denne begivenhet var O. P. Christoffersen, Landgraff og H. G. Hansen. Det var kommet inn kr. 1.134,50. Av den tidligere innsamling, etterat bøssens opsetning var bekostet, hadde man i behold 2.700 kroner. Gjennem innsamling ved håndbøsser 17. mai var videre innkommet kr. 157,19. Den 26. mai samme år blev bøssen tømt påny, og der var da ytterligere innkommet kr. 244.90. Minebøssen hadde således allerede 9 dager efter den var tatt i bruk et fond på kr. 4326,59 - et i sannhet smukt resultat.

Bøssen blev tømt på nytt 5. juli samme år, og da var der innkommet ytterligere kr. 288,00, så folk var flinke til å yde bidrag i den første tid. Bøssen blev for øvrig tømt flere ganger i årets løp, og det var alltid nogen kroner å finne.

I oktober 1920 blev der vedtatt å la bøssen få følgende inskripsjon:

Minebøssen blev avsløret 17. mai 1920.

Reist av Sjømandsforeningen og sjøfartsinteresserte

i Skien

til minde om forulykkede sjømend under verdenskrigen.

Minebøssen.

På generalforsamlingen i 1921 kunde det opplyses at der siden Minebøssens avsløring var innkommet ialt kr. 2314,66, så dens fond, tillagt renter, var kommet op i kr. 5324,93. Herav var til jul blitt utdelt kr. 1.775,00 til trengende sjøfolks etterlatte, så beholdningen pr. 1 – 1 – 21 utgjorde kr. 3.549,93 som innestod i Skiens Sparebank.

Der har siden vært foretatt utdeling hver jul, nemlig.

1920	1.775	kroner fordelt på	8	ansøkere
1921	600	-->--	13	»
1922	300	-->--	10	»
1923	330	-->--	11	»
1924	650	-->--	13	»
1925	420	-->--	12	»
1926	325	-->--	13	»
1927	195	-->--	13	»
1928	400	-->--	16	»
1929	156	-->--	13	»
1930	165	-->--	13	»
1931	195	-->--	13	»
1932	180	-->--	12	»
Tils.	5.535	kroner til	160	personer

I statuttene heter (let at Minebøssens formål er å samle midler «til hjelp for trengende sjømenn eller deres etterlatte, dog således at krigsforliste eller deres etterlatte, innen Skien og Omegns innrullingsdistrikt, kommer først i betraktning».

Efter forslag av bankkasserer O. Kopstad vedtok generalforsamlingen følgende forandring i Minebøssens statutter i 1927:

«Lovens § 3 forandres således at der inntil videre utdeles det som innkommer i Minebøssen, pluss $\frac{3}{4}$ av innvundne renter».

Byggefondet.

De som har hatt mest arbeid med Minebøssen har vært havnefoged Christoffersen og; kaptein H. G. Hansen. Christoffersen har vært bøssens kasserer helt siden dens opprettelse.

Bøssen hadde pr. 1-1-33 kr. 3.870,60 innestående i Skiensfjordens Nye Kreditbank og kr. 3.923,35 sperret i Skiens Sparebank.

Bankkasserer Kopstad er og har vært Minebøssens revisor helt siden dens opprettelse.

Byggefondet.

Kullfraktoverskuddet, som danner grunnlaget for byggefondet, var første gang oppe til behandling i foreningen 14. april 1919. Departementet ønsket sjømannsforeningens uttalelse om hvordan nevnte overskudd helst burde anvendes.

Kaptein O. P. Abrahamsen foreslo at der blev opprettet et pensjonsfond for pengene, mens. los J. Rasmussen foreslo at pengene skulde komme de sjøfolk til gode, som var blitt ledige på grunn av de allierte krigsmakters rekvisisjoner av skiber.

Ved voteringen blev Abrahamsens forslag vedtatt med 9 mot 5 stemmer som avgas for Rasmussens forslag.

Høsten 1921 får foreningen melding fra socialdepartementet om at den er blitt tilstått 10,000 kroner av kullfraktoverskuddet.

På møte 8. oktober blev det efter forslag av formannen, kaptein H. G. Hansen, vedtatt å søke departementet om å anvende beløpet til et byggefond, og det blev overlatt formannen å ordne hermed.

Den 9. november meddeler protokollen at bestyrelsen med takk har avslått de 10,000 kroner:

Byggefondet.

«da foreningen søkte om bidrag av 100,000 kr. til opprettelse av sjømandshjem, men kun blev tildelt kr. 10,000 - med en masse efter bestyrelsens mening umulige klausuler».

Imidlertid bøier departementet sig for foreningens krav om å avsette pengene til et byggefond, og i medlemsmøte 30. nov. 1921 foreligger til behandling meddelelse fra departementet om:

«at departementet vilde frafalde endel betingelser saaledes at Sjømandsforeningen vil faa kr. 10,000 - innsatt paa bankbok i Skiens Sparebank, lydende paa «Skiens- og Omegns Sjømandsforenings Byggefond».

Man vedtok å sende departementet følgende skrivelse:

«I besvarelse av det ærede Departements skrivelse av 16. d. m. meddeles at Skien- og Omegns Sjømandsforening har besluttet med tak at akseptere de i denne skrivelse nevnte betingelser og de bevilgede kr. 10.000, -- som tillagt renter fra 1 – 7 – 1920 avsættes til et byggefond og innsættes i bank i Skien paa sparebankbok, lydende paa «Skiens- og Omegns Sjømandsforenings Byggefond».

Sjømandsforeningen er det ærede Departement meget taknemlig for dets velvillige behandling av saken».

Men denne sak er ennå ikke ferdig, for nu kommer departementet med forslag om at pengene skal bli stående hos det.

Denne sak blev forelagt generalforsamlingen 28 – 1 – 1922, og man fastholdt den tidligere beslutning om at pengene skulde settes inn i Skiens Sparebank.

Den 1. mars 1922 kan det på medlemsmøte opplyses at Departementet nu har latt innsette kr. 11.252,50 i Skiens Sparebank.

I 1924 søkte man om et nytt bidrag av kullfraktoverskuddet

Byggefondet.

til byggefondet, og i medlemsmøte 21. august 1925 kunde formannen opplyse at man hadde fått ytterligere 5.000 kroner, men under visse forbehold. Det blev vedtatt å tilskrive departementet om å få beløpet tillagt Byggefondet, og i september får man melding om at beløpet er innsatt i Skiens Sparebank og tillagt Byggefondet. Med renter var beløpet kommet op i kr. 5.225,14.

Ved generalforsamlingen i 1928 var Byggefondet kommet op i kr. 20.500,11 som innestod i Skiens Sparebank. I 1929 var det kommet op i kr. 21.428,87. Men i 1929 gikk Skiens Sparebank overende, og en ikke ubetydelig del av fondet er derved gått tapt - hvor meget kan ennu ikke sies.

Byggefondet har hatt en lang og vidløftig historie. Saken kom op i kapt. H. G. Hansens formannstid, og han sees å ha ført en lang korrespondanse med departementer og stedlige autoriteter.

Foreningen søkte opprinnelig om 100.000 kroner til oppførelse av et sjømannshjem og fikk så omsider de nevnte 10.000. Til beløpet var knyttet den betingelse at foreningen innen et år skulde skaffe til veie resterende penger som var nødvendig for oppførelse eller innkjøp av et sjømannshjem.

Byggningschef Reinertsen anslo ved en foreløbig beregning et nytt oppført sjømannshjem å koste ca. 120.000 kroner. Det sier sig selv at foreningen da intet håp hadde om å skaffe de manglende penger innen 1 år. Departementet frafalt så omsider kravet.

Da man i 1925 blev bevilget ytterligere 5.000 kroner var betingelsen at hjemmet skulde være ferdig eller behørig sikkerhet for dets opprettelse være tilveiebragt innen 1. juli 1930.

I mellemtiden gikk imidlertid Skiens Sparebank overende, og da departementet gjorde krav om oppfyllelse av de

Foreningens lokaler.

satte betingelser, søkte foreningen om å få spørsmålet utsatt inntil Skiens Sparebanks konkursho var op- og avgjort. Det har departementet nu gått med på, og foreningen disponerer fremdeles over fondet.

En annen betingelse står imidlertid fremdeles ved makt:

«Beløpet kan ikke disponeres av foreningen uten med samtykke av departementet for sociale saker».

Fondet hadde pr. 1-1-33 inntil Skiensfjordens Nye Kreditbank kr. 9.325,45 og gjenstående sperret i Skiens Sparebank kr. 13.417,73.

Foreningens lokaler.

Foreningen har i sin 50-årige beståen vært en omflakkende tilværelse hvad lokaler angår.

I de første år blev møtene holdt dels i jomfru Tobiassens lokaler og dels på Meinsters kontor.

I 1889 har det vært holdt møter i Søstrene Tangens lokaler i arkitekt Karstens gård på hjørnet av Telemarksog Torvgaten.

I 1892 får styret bemyndigelse til å leie lokaler i den nyopførte Festvitetsbygning, men så vidt man kan se kom ingen kontrakt istand.

I november måned samme år holdtes møtene i Skiens Ysteri's gård, arkitekt Karstens gård nu. Foreningen leide dette lokale for vinteren for en leie av 20 kroner pr. måned, pluss opvarmning.

I 1893 holder man imidlertid årsmøte i Søstrene Tangens lokaler igjen. Samme år har det også vært holdt møter i Solum Sparebanks lokaler.

20. november 1893 opplyser protokollen at foreningen har leid eget lokale, men ikke hvor. Man nevner nu bare

Foreningens lokaler.

«Søemandsforeningens Locale». Om hverdagene står lokalet til medlemmenes disposisjon fra 4 - 8.

I 1895 holder man til i frøken Isaksens lokaler på hjernet av Telemarks- og Torvgaten, nu «Cafe Duval». Her stod lokalene til disposisjon hver dag fra kl. 4.

I 1901 sees årsmøtet å holde til i «Hotel Royal».

I 1906 er man igjen kommet tilbake til søstrene Tangens lokale, men dette var nu flyttet til Post- og Telegrafbygningen.

I 1908 får foreningen ved konsul N. P. Høyers formidling lov til å disponere over Skiens Børs' lokaler i Rådhuset. Lokalet stod til fri avbenyttelse 3 kvelder i uken, likesom Børsens aviser også stod til disposisjon.

«For denne Imødekommenhed frembar Formanden Foreningens Tak til Consul Høyer som i første Række havde Æren af at denne Tilladelse var indvilget.

Medlemmerne sluttet sig hertil ved at reise sig».

Møtedagene blev fastsatt til mandag, onsdag og fredag.

Denne velvillighet fra børsomiteens side var nokså bemerkelsesverdig, all den stund foreningen i 1905 hadde anbefalt Børsens nedleggelse! (Det samme gjorde foreningen i 1931, da den fant at Børsen ingen betydning hadde før skibsfarten og nu er den også nedlagt).

Foreningens almindelige møter holdes nu i årene fremover i Børslokalene, mens årsmøtene blir henlagt til Festiviteten.

I oktober 1916 fikk den daværende formann, kapt. C. A. Petersen, bemyndigelse til å leie et lokale og leide et i Melgaard's gård ved Torvet. Der skulde betales 450 kroner pr. år, og blandt skibsfartsinteresserte var innsamlet 800 kroner til bestridelse av leien.

Den 5. april besluttet man imidlertid enstemmig å fra

Foreningens lokaler.

flytte det leiede lokale og gå over til «gratislokalet» i Børsen igjen - det blev jo også billigere!

Det er bare havnefoged Christoffersen som har undertegnet denne protokoll, men det betyr neppe at «enstemmig» er å forstå som hans e n e stemme.

Da julen nærmet sig, gir man vaktmester Jensen i Rådhuset 25 kroner i julegratiale - det var hele lokalutgiften.

Man holder sig nu i Børsen et års tid, men så blir møtene dels holdt på formannens, havnefoged Christoffersens kontor, dels i Skiens Handelsstands- og Industriforenings lokaler og dels på kaptein H. G. Hansens kontor.

Så holder man en tid til på Hotell Royal - foreningens omflakkende tilværelse er begynt på nytt. Mest holder man til i Handelsstandens lokaler.

En gang leier man lokale av grosserer Tangen i ett møte for å si det fra sig igjen i det neste.

Et tilbud fra B. H. Schrøder om å kjøpe hans gård ved Jernbanetorget, finner man ikke å kunne interessere sig for.

Høsten 1922 søker man Skiens Handelsstands- og Industriforening om å få disponere et værelse i foreningens lokaler, men får avslag. Samtidig avslår departementet et andragende om å anvende 500 kroner av Byggefondet til leie av lokaler.

Man begynte nu å underhandle om Skiens Klubselskaps lokaler i Festiviteten (Rotunden), får et imøtekommende svar og vedtar 7. desember 1922 å leie disse lokaler.

Og i rotundeværelsene har da foreningen senere holdt til. Her fikk den også senere lov til å henge op de erhvervede bilder, og foreningens «billedgalleri» er ikke til upryd for lokalene.

Med Festivitetens vertnine, frøken Anna Biedenmann, har der alltid hersket det beste forhold. Der er vist imøtekommenhet

Billedgalleri.

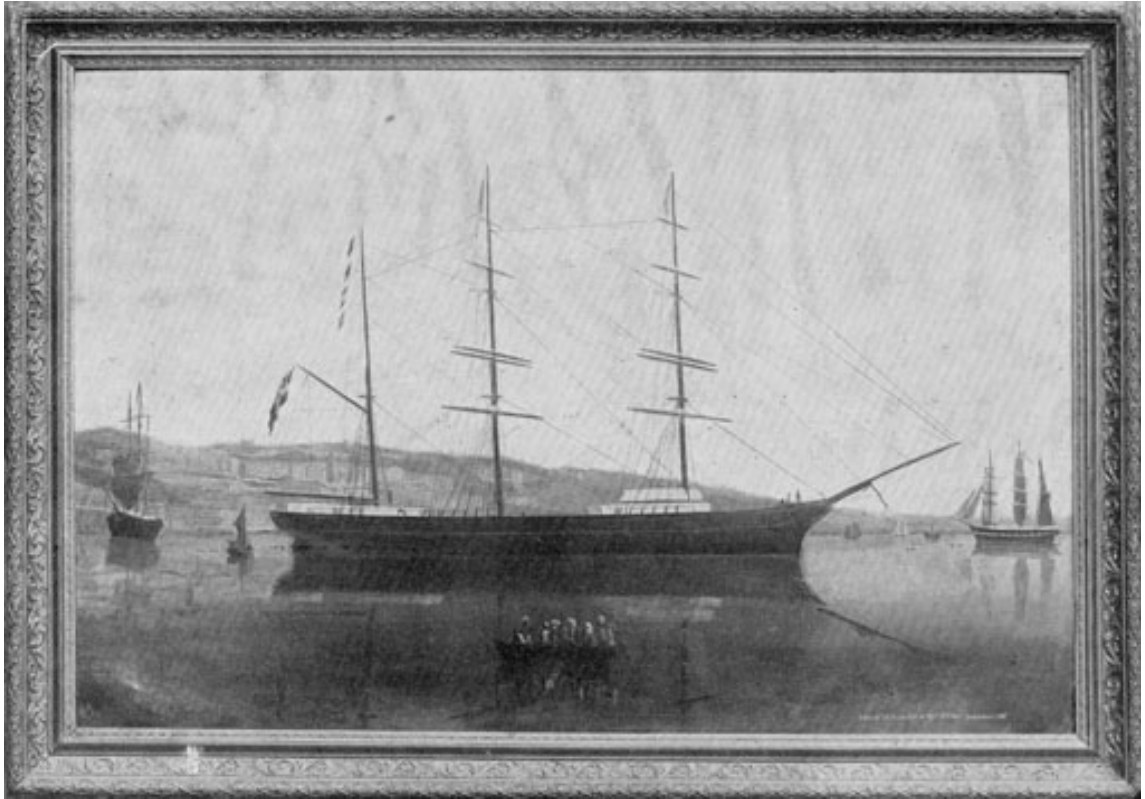
og forståelse fra begge sider. Foreningen har ved flere leiligheter trukket sig tilbake, når frøken Biedemann har hatt bruk for lokalene til andre arrangements, mens frøken Biedemann til gjengjeld alltid har sørget for å skaffe andre rum, somme tider over i Handelsstanden, somme tider oppe på «kvisten». Hun har også alltid stilt sig elskverdig, rimelig og imøtekommende når foreningen har hatt festlige tilstelninger. Frøken Biedemanns «førstestyrmann», frøken Nelly Kristoffersen, har også vært foreningen en elskværdig og nyttig dame. Følgen er at foreningen liker sig overmåte vel i sine lokaler og er falt til ro der. Så lenge har den aldri vært på noe sted som disse vel 10 år i Festiviteten.

Billedgalleriet.

Foreningen har gjennom årene fått flere gamle skutebilleder som gaver, og disse billeder er nu samlet i foreningens lokale i Festiviteten. Vi gjengir nedenfor en fortegnelse over disse skutebilleder.

1. Barkskib «Norske Veritas» av Skien, 239: læster, bygget i Brevik 1867, førtes av kaptein Otto Riis, som i mange år var et aktivt medlem av foreningen, redere H. Houen, Joh. Schaaning, Skien og H. Schaaning, Kragerø. Totalt forlist i den Irske kanal i desember 1876. Billedet er skjenket foreningen av overingeniør Thomas Riis, Stavanger.

2. Fregatskib «Herkules» av Skien, 1273 registertonn, bygget i Bath, U. S. A., 1886, ført av kapteinen Gunnar Staalhane, Hans Tobiassen, Evensen og Chr. Reiersen. Reder J. A. Larsen, m. fl., Skien. Skibet blev efter havari i 1906 kondemnert i Pensacola. Billedet er skjenket foreningen av disponent Jacob Engebretsen, Skien.

Bakrskib "Løveid"

Billedgalleri.

3. Barkskib «Løveid» av Skien, 233 norske læster, bygget ved kanalen i Skien i 1868, ført av kapt. J. H. Ludvigsen og senere av kaptein H. S. Paus, reder H. Houen m. fl., Skien, Skibet blev i 1897 solgt til Porsgrunn og forliste på den engelske kyst i 1902. Billedet er skjenket av kontorchef Johan Paus, Oslo.

4. Barkskib «Annette» av Skien, 146½ kommerselæster, bygget på Borgestadholmen i 1856, ført av kapt. J. H. Ludvigsen, reder L. Ludvitsen. Skibet blev solgt til Oslo i 1862. Billedet er skjenket av skibsmegler Anth. Ludvigsen, Skien.

5. Fregatskib «Gunhild» av Skien, 955 registertonn, bygget i Bremerhafnen 1857, innkjøpt til Skien i 1882, ført av kaptein Ole Olsen, redere kapt. O. Olsen og kjøbmann M. O. Melsom. Skibet blev solgt til Larvik i 1886. Billedet er skjenket av dykkerchef B. H. Schrøder.

6. Bark «Mercurius» av Skien, 272½ kommerselæster - 586 registertonn, bygget i Brevik i 1870, ført av kapt. C. Isaksen, redere H. Houen og Th. Offenbergs & co. m. fl. Skibet blev efter kollisjon ved Liverpool solgt til engelsk rederi i 1896. Billedet er skjenket av fru Frøberg, f. Ludvigsen.

7. Skonnertbrig «Sigrid», 229, registertonn, bygget i Baltimore i U. S. A. i 1860, ført av kaptein Johan Johannessen fra Larvik, redere Henry Theiste & Co., senere J. A. Larsen. Skibet blev kjøpt fra Porsgrunn i 1891 og forliste i 1897. Billedet er skjenket av disponent Jacob Engebretsen.

8. Brig «Odin», 67½ kommerselæster, byggetid og byggested ukjent, ført av kapt. Th. Offenbergs. Briggen var hjemmehørende i Skien fra 1838 til 1842 og tilhørte

Barkskib "Skien".

Billedgalleri.

antagelig Ulrich Cudrio som i den tid eide 3 brigger. Den blev solgt til Mathisens enke i Porsgrunn i 1842. Billedet er skjenket av frøken Thoinine Ottenberg.

9. Skonnertbrig «Louisa», 159 registertonn bygget i Prince Edwards Island, Kanada, i 1864, ført av kapt. Carl Nilsen, redere Blakstad, Holta & Co. Skibet blev kjøpt fra England i 1889 og forliste i Nordsjøen 1901. Billedet er skjenket av kapt. Carl Nilsen.

10. Fregatsib «Rjukan», 960 registertonn, bygget i U. S. A. i 1855, ført av kapt. Johan M. Hansen, redere Th. Offenbergs & Co. Skibet var hjemmehørende i Skien i 1870. Det forliste utenfor New-York ca. 1 år efter det var kjøpt. Det hadde los ombord, og besetningen blev reddet. Hun var i sin tid Skiensfjordens stolteste skute. Billedet er skjenket av frøken Sofie Offenbergs, Skien.

11. Rarkskib «Emil Stang», 878 registertonn, bygget i Moss Glen N. B., Kanada, ført av kapt. Ole Evensen, redere Blakstad, Holta & Co., m. fl., Skien. Skibet blev kjøpt i 1891 og solgt til Fredrikstad. Billedet er skjenket av styrmann Hans Jørgensen.

12. Brig «Apollo», 245 registertonn, bygget i Grimstad 1867, ført av kapt. Lauritz Mikkelsen, som fremdeles er et aktivt medlem av foreningen, redere Nils F. Bye m. fl. Briggen blev kjøpt fra Kristiansand i 1897. Billedet er skjenket av kapt. L. Mikkelsen.

13. Rarkskib «Apollo», 147½ kommerselæster, bygget i Skien 1848, ført av kapt. Paul Nilsen (Løberg) reder Chr. H. Blom. Skibet blev solgt til Brevik i 1880. Billedet er skjenket av skibsbygm. Halfsten Sørensen, Skien.

14. Rarkskib «Paramaita», 894 registertonn, bygget i St. John, N. B. 1880, ført av kapt. Carl Isaksen, redere

Fregatskib "Herkules".   Barkskib "Norske Veritas".   Bark "Mercurius"
Fregatskib "Benmore".

Billedgalleri.

Nils P. Høyer m. fl. Fartshiet blev innkjøpt fra England i 1898 og senere solgt til Finnland. Billedet er skjenket av frk. Sofie Offerberg.

15. Fregatskib « Benmore», 1355 registertonn, bygget i Port Glasgow i 1870, ført av kapt. M. Asjersen, redere Chr. Winsnes m. fl. Skibet blev innkjøpt fra England i 1899 og solgt til England i 1914. Billedet er skjenket av styrmann Hans Jørgensen.

16. Fregatskib «Sesostris», 267 kommerselæster, bygget i Nova Scotia 1855, ført av kapt. Paul Eriksen, redere Chr. Blom m. fl. Skibet blev i 1862 solgt til Moss. Billedet er skjenket av advokat Arthur Aanesen, Skien.

17. Hjuldamper «Trafik», som var det første dampskib hjemmehørende i Skien. «Trafik» gikk i fart på Skiensfjorden. Porsgrund Sjømandsforening tok initiativet og med støtte av folk i Skien blev «Trafik» bygget i Shields i 1852. Skibets første fører var kaptein Gerhard von Deurs, senere kapt. Nerdrum, kapt. Melanchton og så kapt. O. Helgesen. En sønn av sistnevnte, los Isak Helgesen, har i over 25 år vært et fremtredende medlem av foreningen. Det er 5 ting fra skibets servise med «Trafik»s billede på, som foreningen har i sitt eie. Disse er skjenket av en datter av kapt. Nerdrum, frøken Margrethe Nerdrum og av postfullmektig Sigge Johannessen.

18. Barkskih «Skien», 648 netto registertonn, bygget i Vegesaer 1847, ført av kapt. J. Jørgensen, innkjøpt til Skien fra Bremen i 1863 av H. Hoven. Skibet forsvant med mann og mus i mars måned i 1898, og førtes da av kapt. Hansen, Porsgrunn. Billedet er skjenket av fru skibsmegler Antil. Ludvigsen.

Foruten disse skutebilleder har foreningen av grosserer Ejnar Stensrud, Skien, fått et stort verdenskart, likesom den har en del store fotografier av tidligere formenn.

Brigg "Odin".

*Fregatskib "Gunhild".
Fregatskib "Benmore".
Hjuldamper "Trafik"*

Barkskib "Anette".

Æresmedlemmene.

Både skibsfart og skibsbygeriet er en gammel næring i Skien. Man vet av sagaen at Gunne Bagge under striden mellom baglere og birkebeinere lot bygge 2 skiber i Skien eller Skidan i det 13de århundre. Og i forrige århundre var det en livlig skibsbygning så vel i selve Skien som i omegnen. Helt oppe langs Norsjøs strender, ved Langeland i Helgen, Skibnes i Holla og helt oppe ved Notodden blev der bygget skiber.

I årene efter krigen blev der bygget en del dampskiber ved Skiens Verksteder, men nu er skibsbygningen helt slutt. Det har også vært en livlig lekterbygging i Skien, men efter at Bratsbergbanen kom er denne virksomhet gått sterkt tilbake. Der bygges nu en del jernlektere ved Elvestad mek. Verksted i Gråten.

Det er fremdeles en meget livlig skibsfart på Skien, men byens egen flåte er skrumpet sterkt inn efter krigen.

Æresmedlemmer.

Foreningen har eller har hatt fthlgende æresmedlemnier:

- Grosserer Nils F. Bye, Oslo (utnevnt 1917)
- Commander Harold Lundh (død 1922).
- Kaptein Frantz Landgraff, Skien (medlem fra 1884, utnevnt 1931).
- Kaptein Ole Volckmar Thoresen (medlem fra 1908, æresmedlem 1931)
- Kaptein O. P. Abrahamsen (medlem fra 1883, æresmedlem 1933).

Commander Lundh blev æresmedlem på grunn av sitt store arbeid innen Fellesforeningen og i særdeleshet for de

Foreningens Æresmedlemmer

*Konsul
Nils F. Bye*

*Kaptein
Ole Volkmar Thoresen*

*Kaptein
O. P. Abrahamsen*

*Kaptein
Frantz Landgraff*

*Commander
Harold Lundh*

Æresmedlemmene.

store fortjenester han hadde innlagt sig ved sitt arbeid tor sjømannsstanden.

Grosserer Nils F. Bye har første gang deltatt i foreningen i 1886, men må ha gått ut igjen, da han på nytt blev innvotert som medlem i 1889. Fra nu av og til han forlot byen i 1916, nedla han et betydelig og fortjentsfullt arbeid innen foreningen. Han stod i 8 år som foreningens formann, likesom han også hadde flere andre tillitskverv. Han var likeledes gjennom mange år en grei og omsorgsfull protokollfører. Hans tydelige og kraftige skrift er lett kjennelig i protokollene.

Kaptein Landgraff har siden han i 1884 kom inn i foreningen vært et av dens mest trofaste medlemmer. Han har i en menneskealder fungert som revisor, vært medlem av flere komiteer og tillike medlem av styret. Han har i alle år deltatt i foreningens møter, så sant han har hatt anledning til det.

Kaptein Ole Volckmar Thoresen har siden han i 1905 blev medlem nedlagt et meget interessert virke i foreningen, når hans arbeid i kystfarten gav ham anledning til det. Han var også i flere år medlem av styret. Men størst arbeid har han nedlagt for Sjømannsmisjonen. Han har i mange år vært formann og den drivende kraft i Skiens avdeling av Sjømannsnisjonen og fortsetter dette arbeide fremdeles, sin høie alder til tross. Han innehar Kongens fortjenstmedalje.

Kaptein O. P. Abrahamsen er nu den eneste gjenlevende av foreningens stiftere. Han har helt til de siste 8 - 10 år vært en av foreningens mest aktive medlemmer. Han var i sin tid medlem av styret, likesom han har vært medlem av en mengde forskjellige komiteer. Av protokollene frmgar det at han ved flere leiligheter har vist friskt initiativ

Skiens havnegrenser.

og bragt frem forslag av interesse for foreningen eller standen.

Om alle foreningens æresmedlemmer gjelder det at de har gjort sig høit fortjent, både samfundsmessig og menneskelig sett, enten som aktive sjømenn eller ved sitt arbeid for å høine og gagne den stolte stand de tilhører - og dermed også gagne landet. De har vel fortjent den honnør som ligger i å få tittelen av «æresmedlem».

Skiens Havnegrenser.

I 1915 innsendte Norsk Hydro et andragende til havne-direktoratet om at selskapets tomter ved Menstad, som dels ligger i Skiens- og dels i Porsgrunns havnedistrikt, i sin helhet måtte bli underlagt Skiens havneområde. Havnedirektøren gav andragendet sin tilslutning, mens Porsgrunn protesterte.

Skiens- og Omegns Sjømannsforening tok saken op, og da dette spørsmål ennå ikke er avgjort, kan det ha sin interesse å se hvad foreningen på et møte 8. desember 1915 enstemmig vedtok:

«Havnegrensen bør flyttes saa langt sydover at hele Norsk Hydros Lasteplass eller Tomter kommer ind under Skiens Havnedistrikt, og Havnegrensen føres i en ret Linje over Elven saaledes at ogsaa Kjørbæk og Waterloo Lasteplasser bliver indlemmet i Skiens Havnedistrikt, hvor de rettmæssig hører hjemme, da begge disse Lasteplasser altid har tilhørt Bedrifter i og ovenfor Skien.

Kjørbæk har for en Del Aar siden tilhørt Skiens Distrikt, og kjender vi ikke til naar Porsgund fik Ret til at opkræve Avgifter ved denne Lasteplass. Under alle Ometendigheder byder den skraa Grænsedeling mellem de to Havnedistrikter paa saa store Vanskeligheter at Tiden nu burde være inde til at foretage en Forandring. Vi tillader os blot at pege paa den Urimelighet at naar et Fartøi ligger ved Kjørbæk og losses eller lastes,

Jubileer og festligheter.

ligger dette arbeide altid i Skiens Havnedistrikt og allikevel maa Expeditionen foregaa i Porsgrund.

Ved Hydros Lasteplads Menstad er Forholdene med den nuværende Grænsedeling saa fortvilede at her maa en Forandring foretages, og da synes det at være et meget rimelig og retfærdig Krav at Skien forlanger Grænsen flyttet sydover, så hele Hydros Lasteplads kommer ind i Skiens Havne- og Tolddistrikt, og samtdig hermed føres Grænsen ret over Elven.

Den Forøgelse av Skiens Havnedistrikt som vil opstaa ved de her antydede Grænseforandringer, er ikke nævneværdig sammenlignet med den store Udstrækning Porsgrund's Havnedistrikt har og de Fremtidsmuligheder som knytter sig til dette. Man finder at Tiden nu er inde til at gjøre en Forandring i den skrigende Modsætning som her er tilstede.

I gamle Dage maatte al Havne- og Toldexpedition foregaa i Porsgrund, da Porsgrund's Havne- og Tolddistrikt den gang gik helt op til Skien. Men da der ved Kgl. Resolution den 5te April 1843 blev oprettet en Toldbod i Skien, fik Byen sig samtidig naadigst tildelt en rent forsvindende Brøkdæl i Udstrækning af det distrikt som Porsgrund beholdt igjen, og som Porsgrund fremdeles har.

I Betragtning av den Størrelse Skien nu ved Byutvidelsen vil faa, og de store Summer Byen i de senere Aar har anvendt paa Udviklingen av sit eget Havnedistrikt, bør vel dette gjøres saa stort og afgrænses paa en saadan maade at den Trafik som knytter sig til Byen og dens Opland, kan optages i dette».

Jubileer og festligheter.

Foreningen har hoppet over alle jubileer inntil 25 års jubileet korn i 1908.

25 ÅRS JUBILEET

I anledning jubileet blev årsmøtet avholdt på stiftelsesdagen, 15. februar. Møtet blev holdt i Søstrene rangens lokaler (Posthusgården) og.....

«Efter generalforsamlingen var det en meget vellykket

Jubileer og festligheter.

Souper hvor Talernes Rækker aabnedes af Formanden med en Skaal for Foreningen. Consul Høyer talte for Æresgjæstene fra Porsgrund, hvorpaa Skibsreder M. Olsen svarte med en Skaal for Skien, adressert til politimester Christophersen som svarte med en Skaal for Porsgrund.

Kjøbmand Jacob Tangen talte for Foreningens Stiftere. Derefter var Ordet frit, og dette blev i rigelig Mon ogsaa benyttet.

Under Festen afsendtes følgende Telegram til H. M. Kongen:
«Skiens Sjømandsforening samlet til Fest i Anledning sit 25 aars jubilæum tillader sig at sende Deres Majestæt sin ærbødige Hilsen».

Herpaa indløb der følgende svar:

«Hans Majestæt Kongen takker for Hilsenen og sender sin Lykønskning i Anledning af jubilæet.

Stenersen,
vagthavende Adjutant».

Ligeledes afsendtes Hilsningstelegram til Sjømandsforeningens Landsforening, hvorpaa man modtog Takkesvar og Lykønskning. Endvidere moltog man under Festen Lykønskningstelegramer fra Porsgrunds, Fredrikstads og Holmestrands Sjømandsforeninger, samt fra Skiens Kjøbmandsforening.

Festen sluttede kl. 2.»

Av stifterne sees konsul Høyer, O. P. Abrahamsen og Chr. Winsnes å ha vært til stede. Bestyrelsen fungerte som festkomite.

40-ÅRS JUBILEET

blev feiret i forbindelse med årsmøtet 17. februar 1923 i Skiens Handelsstands- og Industriforenings lokaler.

Jubileer og festligheter.

Til festen var innbudt foreningens æresmedlem, konsul Bye, og de gjenlevende av stifterne, hvorav O. P. Abrahamsen og kaptein O. Tobiassen var til stede, samt representanter for pressen.

Der innløp til festen telegrammer fra Oslo, Drammens, Porsgrunns og Breviks Sjømannsforeninger, fra direktør O. H. Holta, Notodden, o.r.sakf. Vaavert, Oslo, fra kaptein O. Thoresen og fra Skiens Handelsreisendes Forening.

Det blev en meget stilig og vellykket fest hvori ca. 50 herrer deltok.

50 ÅRS JUBILEET

vil nu bli feiret med en fest i Festiviteten samt ved utgivelsen av nærværende festskrift.

ANDRE FESTLIGHETER

Det har helt fra foreningens første leveår vært tradisjon at årsmøtene avsluttes med en spiseaften, og det har også alltid vært noen hyggelige spiseaftener.

Der hersker på disse fester en egen og cordial stemning som er lett å erfare, men ikke god å forklare. Foreningens medlemmer kan være tause av sig i det daglige, men på spiseaftenerne har de lett for å få munnen op.

Når maten vel er kommet ned, samles man gjerne om et fellesbord med kaffe og litt «atått», og da varer det som regel ikke lenge før munntøiet kommer igang.

I de senere år har det gjerne vært havnefoged Christoffersen som har slått an tonen med historier fra den gang han fór med seilskuter.

Og er han bare begynt, viser det sig gjerne at noen og hver har litt av hvert å fortelle. Og så veksles der med sang innimellem. «Den norske sjømann» har ofte måttet

Foreningens fane.

utholde de forunderligste toner både i moll og dur. Stemmematerialet står ikke alltid i forhold til den gode vilje. Men så er der heller ingen som kritiserer.

En av de hyggeligste festkvelder foreningen har budt på var en kveld for en 10 års tid siden, da de to gamle veteraner kaptein O. Thoresen og kaptein H. A. Tobiassen satt og konkurrerte i shanties. De hadde begge fart med seilskuter i emigrantfarten på Quebec, og det var sannelig ikke få ankerspillviser de to hedersmenn husket fra den tid. Og stemmer hadde de også! Så den kveld har nok ingen av de tilstedeværende glemt.

Den 7. februar 1931, da foreningen gikk i sitt 48de år, blev der holdt en fest med damer. Det var første gang slikt foregikk, og det var skibsr. Folkestad som hadde tatt initiativet til det. I festomiteen fikk han med sig de to «medskyldige», ekspeditør B. H. Ramberg og redaktør J. Brunsvig.

Det var mange som var spent på hvordan dette eksperiment vilde løpe av, men det gikk over all forventning godt. Ikke minst var damene fornøid over å få adgang til foreningen, og det varte ikke lenge før de vilde ha en fest til! En sånn blev også arrangert året etter.

Alle utenforstående som av en eller annen grunn har fått anledning til å overvære foreningens fester, er blitt begeistret over den jevne, hyggelige tone og den stemning som der hersker.

Foreningens fane.

er et stort norsk silkeflagg. Den skal være skjenket foreningen av en damekomite, men protokollen forteller intet herom.

Foreningens fane.

Fanen må være omkring 45 år gammel. Den er da nu også noe skøppelig og kunde fortjene å få hvile og bare taes frem ved særskilt høitidelige anledninger, for eksempel jubileer.

Som nevnt på annet sted har man oparbejdet et fond lor anskaffelse av en ny fane.

Medlemsfortegnelsen.

Nedenstående medlemsfortegnelse er a jour 1/1-33.

A.		E.	
Aanesen Arthur, adv.	1923	Eggen, Staal, doktor	1932
Aaraas, Hans kontorch.	1925	Engebretsen, Jac., disp.	1919
Aarhus, Herman, stuerf.	1922	Engebretsen, Sandy	
Abrahamsen A., havneas.	1917	Charley,	1932
Abrahamsen O. P., kapt.	1883		
Albreusen, A., kapt.	1908	F.	
Amble, Rolf, kontorch.	1919	Folkestad, H., kapt.	1928
Andersen, Nils, kjøbm.	1921	Folkmann, Jens, skibsr.	1915
Asdal, G. verksmester	1926		
Auensen, A., kjøbmann	1926	G.	
Austad, Lars, driftsbest.	1919	Gasmann, Alfred, kapt.	1924
		Groven, A. O., kapt.	1925
B.		Crøndahl, Gerh., ing.	1925
Berg, H., bestyrer	1932	Gustavsen, Johan, los	1911
Berg, P. kaptein	1907		
Brunsvig, J., re~daktør	1924	H.	
		Halvorsen, Herm. kapt.	1919
C.		Hansen H. G., kapt.	1915
Carlsen, B. A., kapt.	1908	Hansen Harald, konsul	1915
Christensen, A. S., o. r.		Hansen Ths., kjøbm.	
sakfører	1923	Haraldsen, Per, best.	1915
Christoffersen, O. P.,		Haraldsen, H. skibsr.	1915
havnefoged	1892	Helgelen, Isak, los,	1906
		Holta, H. H., konsul	1885
D.		Høver, Chr., konsul	1915
Darre, Charles, grosserer		Høyer Hanss, konsul	1915

I.		R.	
Isaksen, Ivar W., skibsm.	1921	Ramberg, Reidar eksped.	1920
Isaksen, Lars, bestyrer	1919	Ramberg, Bjarne, eksped.	1924
Jacobsen, Malchin, kjøbm.		Roksund, Herman, kapt.	1925
Jacobsen, J., tollops.	1922		
Johnsen, Andrew, eksged.	1923	S.	
Johnsen, Isak, kapt.	1919	Skau, Andr., bankbokh.	1930
Johnsen, Jonas D. kapt.	1884	Skauen, Johan, kontorch.	1919
Johnsen, Sv. kontorch.	1919	Sem, H. P., kjøbmann	1931
		Simonsen, Andr. los	1930
K.		Skifjeld, Chr., kaptein	1925
Knudsen, H. C., kapt.	1912	Stensrud, E. grosserer	1907
Kopstad, O. bankkass.	1909	Svendsen Adolf, los	1926
		Søegaard, Bj. kjøbm.	1932
L.		Sørensen, Hans, mask.	1926
Landgraff, Frantz, kapt.	1884		
Larsen, Andr. stasjonsm.	1932	T.	
		Thommesen, G., kapt.	1887
M.		Thoresen, O. V., kaptein	1908
Mikkelsen, Chr. L., kapt.	1890	Thowsen, Johan, bestyrer	
Moller, Bertel, form.	1923	Torgersen, Chr., urmaker	1920
N.		V.	
Nabeit. Karl, ingeniør	1925	Winsnes, Chr. Paus	1909
Naur, Gerh., bokholder	1921	Vold, Lars, disponent	1929
Nielsen, C. B., skibsr.	1907		
Nilsen, K. J. dykker	1917	Ø.	
Nilssen, Erik St., bokh.	1923	Qyan, Andreas, kapt.	1919
		Qyan, Ole, kapt.	1923

Love

for

Skienes Understøttelseskasse for Sjøfolk

Vedtatt paa Generalforsamling den 23. januar 1926.

J. A. Kroghs Boghandels Trykkeri,

Skien.

§ 1.

Understøttelseskassens formaal er at hjælpe forliste og trængende sjøfolk og deres efterlatte hjemmehørende i Skiens distrikt.

§ 2.

Bidrag og gaver indbetales til formand og indsættes i bank eller anbringes i gode rentebærende obligationer.

§ 3.

De i aarets løp indkomne bidrag og gaver tillægges kassens kapital. Renterne udeles hver jul til trængende sjøfolk eller deres efterlatte efter bestyrelsens beste skjøn. Ved utdelingen maa tages særlig hensyn til vedkommendes trang. Skriftlig andragende om bidrag maa tilstilles styret inden 10. desbr. Fortrinsvis kommer den i betragtning som tidligere har ydet bidrag til kassen. De til utdelingen deciderte beløb kan kun hæves av formanden og kassereren i fællesskap.

§ 4.

Kassens forretninger ledes av et styre bestaaende av 5 medlemmer med 5 supleanter som vælges inden bestyrelsen av Skiens og Omegns Sjømandsforening, dog skal fortrinsvis vælges kassens ældre medlemmer, saalænge saadanne findes. Formand og viceformand vælges inden bestyrelsen.

§ 5.

De nødvendige bøger og regnskaper føres av en dertil valgt kasserer. Regnskapet skal være avsluttet og revidert inden januar maanedes utgang.

§ 6.

Generalforsamlingen avholdes i januar maaned samtidig med Skiens og Omegns Sjømandsforening. Der vælges bestyrelse med supleanter, kasserer samt 2 revisorer. Av bestyrelsen uttrær hvert aar vekselvis 2 og 3 - likesaa for supleanterne. Det av styret fremlagte regnskap decideres og meddeles discharge.

§ 7.

I tilfælde av kassens oppløsning skal dens kapital disponeres av Skiens og Omegns Sjømandsforenings styre paa en for Skiens Sjømandsstand nyttig maate.

§ 8.

1. Forslag til forandring av disse love maa indsendes til bestyrelsen og refereres i et av Skiens og Omegns Sjømandsforenings diskuterende møter minst 4 uker før generalforsamlingens avholdelse.
2. Til vedtagelse av forandringer utkræves minst $\frac{2}{3}$ flertal av de i generalforsamlingen fremmøtte stemmeberettigede medlemmer.

Chr. Winsnes   Jens Folkman   H. G. Hansen
Ole Tobiassen   Isak Helgesen